

MIKULÁŠ ČERNÁK

MIKI

NA LAVICI OBŽALOVANÝCH

MONIKA KRIVOVÁ

„Bolo nás jedenásť, už je nás len desať,
pôjdeme sa pozrieť, keď ho budú vešať...“

MARENČIN PT

Na lavici obžalovaných

Copyright © Mikuláš Černák, Monika Křivová, 2024

© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2024

Jelenia 6, 811 05 Bratislava

marencin@marencin.sk www.marencin.sk

Cover © Marenčin Media

Cover photo © Viktor Zamborsý / Sita

Photo © Mikuláš Černák, Monika Křivová, TASR, Milan Kapusta / TASR,

Ivan Mego, Múzeum obetí komunizmu Košice / Lubomír Lehotský, Polícia SR,

ÚVTOS / Spartakus fight gym Trnava

Layout © Marta Blehová

1064. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-569-1292-8 (viaz.)

ISBN 978-80-569-1293-5 (ePDF)

ISBN 978-80-569-1294-2 (ePub)

Mikuláš Černák

Monika Křivová

NA LAVICI OBŽALOVANÝCH

*„Bolo nás jedenást, už je nás len desať,
pôjdeme sa pozrieť, keď ho budú vešať...“*

MARENČIN PT

OBSAH

PREDSLOV	10
ÚVOD	14
1 ZATKNUTIE	17
2 ŽIVOT VO VÄZBE	21
3 ZAČIATOK PROCESU	32
4 PREDĽŽENIE LEHOTY VÄZBY NOVELOU ZÁKONA	38
4.1 Povestná lyžovačka	39
4.2 Porušenie zásady špeciality	45
5 KTO DRUHÉMU JAMU KOPE	50
6 VÝŠETROVANIE VRAŽDY NÁJOMNÉHO VRAHA	67
6.1 Marenie spravodlivosti?	78
6.2 Taktika odtajnenia utajených svedkov	80
6.3 Kto bol Imrich Oláh?	87
7 ZÁHADA ZLOMENEJ SÁNKY POLICAJNÉHO AGENTA	89
8 ZÁKULISIE VÝŠETROVANIA VRAŽDY KORUNNÉHO SVEDKA	100
9 ZNALECKÉ DOKAZOVANIE	112

10 ZÁKONNÉ ROZHODOVANIE KONTRA SPOLOČNOSŤ?	128
10.1 Sťažnosť a rozhodnutie ESLP	137
11 VERDIKT DOŽIVOTIE	139
11.1 Kto bol Dobroslav Trnka?	143
12 ODVOLANIE	145
12.1 Organizovaná skupina	149
13 POCITY Z PRÁVOPLATNÉHO ROZSUDKU	152
14 KĎE JE VÔĽA, TAM JE CESTA	155
15 OSOBNOSTI RYTMUS, VÉGH A ĎALŠÍ ZA MREŽAMI	165
ZÁVER	171
Užitočné informácie	175
Prílohy	180
Použitá literatúra	197

„Skutočnej pravde sa nemožno vyhnúť, ani ju poprieť. Aj keď ju odmietneme, alebo sa ju pokúsime prekrútiť, jej skutočná podoba tu navždy ostane.“

Mgr. Monika Křivová

PREDSLOV

Vo svojej prvej knihe som dôvod, prečo som prelomil mlčanie, ozrejmil tak, ako som to v tom čase cítil tj., že nešlo o rozhodnutie, ktoré by bolo vzniklo zo dňa na deň. Išlo o dlhodobý proces, ktorý bol ovplyvnený hodnotovými zmenami, ktorými som si vo výkone trestu prešiel, ale tiež zradou mojich najbližších – Kaštana, Kána, Šipulu a ďalších... Urobiť toto rozhodnutie bolo omnoho ťažšie, ako stlačiť spúšť na zbrani v tých neslávnych 90. rokoch môjho pôsobenia v mafi. Zvádzal som dlhý vnútorný boj, v tmavej cele na samotke – na mojej železnej posteli som prebdel niekoľko nocí, pretože toto rozhodnutie bolo proti môjmu presvedčeniu, keďže bonzáctvo nepatrí ani dnes do mojej osobnostnej výbavy. To však o sebe nemôžu povedať tí tzv. rýchlovykvasení kajúcnici, ktorí sú už z večera do rána v „cépézetke“ (v policajnej cele) „polepšení“, aby si tak zachránili svoje zadky pred basou a všetku vinu nahádzu na svojich komplicov, s ktorými sa ešte deň predtým bratříčkovali...

Na túto tému som sa dokonca celé tie roky aj odmietal s vyšetrovateľmi rozprávať a to napriek tomu, že som si uvedomoval, čo všetko mám na krku, a že čím dlhšie budem vo väzbe, tým sa bude zo dňa na deň zvyšovať riziko, že niekoho z mojich ľudí zlomia a skončím tu odsúdený na doživotie. Bol to neskutočný záber na psychiku. Celé roky som dostával rôzne

„ponuky“ za prípadnú spoluprácu a to už v čase, keď v roku 1998 nastúpila Dzurindova vláda, ktorá vystriedala tú Mečiarovu, za ktorej som bol podozrivý z kontaktov na niektorých jej členov a funkcionárov štátnej správy a štátnych orgánov. Tieto ponuky som však stále odmietal a do dnešného dňa som týchto ľudí nezradil napriek tomu, že oni ma oklamali a hodili ma cez palubu. Celé roky sa pritom pred verejnosťou tvárili, že oni boli práve tí, ktorí proti mne bojovali.

Na deň, keď som sa definitívne rozhodol prelomiť moje mlčanie, si pamätám, ako keby to bolo len včera. Sedel som na porade s jedným zo svojich obhajcov v Ilavskej väznici. Prebiehala medzi nami úplne voľná debata o živote vonku, mimo väzenských múrov a podobne.

Obhajca sa ma spýtal: „*Miki, vidím, že ta tvoja minulosť trápi, asi by si rád vrátil čas, ak by to išlo, že?*“

Povzdychol som si a povedal mu: „*Nevieš si ani predstaviť, koľko dní a nocí som v tej malej väzenskej cele za posledné roky prehodnotil tú časť môjho života, za ktorú sa každým dňom viac a viac hanbím...*“

„*Si zmierený aj s tým, že sa na slobodu už nikdy nedostaneš?*“ znela jeho ďalšia otázka.

„*Už si zabudol, čo som povedal po vyhlásení rozsudku doživotného trestu? Chlap musí ostať chlapom za každých okolností... tak videl si ma niekedy fňukať?*“ spýtal som sa.

Ďalej sme sa rozprávali aj o zrade najbližších a on sa ma opýtal, čo by som im urobil, keby som mal možnosť sa s nimi ešte niekedy stretnúť. Moja odpoveď znela:

„Necítim voči týmto zbabelcom dnes už po tých dlhých rokoch žiadnu nenávisť ani zášť, som len sklamaný a to nielen z tých zbabelých mafianov – mojich komplicov a bývalých kamarátov, ale aj z tých tam hore, ktorí nedodržali to, čo sami slúbili. Nahnevaný som ale sám na seba, že som sa vôbec niekedy dal dokopy s takými ľuďmi. Sklamali ma aj niektorí bossovia iných skupín, ale najviac ten, za ktorého by som bol ochotný schytať aj gulku. Ten teraz drží proti mne zbraň tým najzákernejším a najzbabelejším spôsobom.....“

V tom mi obhajca vstúpil do nedokončenej vety:

„Ja viem, je to Kán a ďalší, ktorí to s policajtmí a z pozadia všetko manažujú a ešte z tvojich peňazí, ktoré si rozdelili, platia proti tebe ďalších svedkov.“

Napriek tomu, že som tieto informácie o zrade Kána mal potvrdené z viacerých zdrojov, nepocitoval som túžbu po pomste, ale po tomto rozhovore s obhajcom som po uplynutí niekoľkých dní začal pociťovať silnú potrebu ísť s pravdou von. Bola to pravda, o ktorej sa veľmi ťažko hovorí, pretože išlo v prvom rade o moje spáchané zločiny a nie o bonzovanie na iných a zbavovanie sa vlastnej zodpovednosti. A v tom tkvie ten rozdiel medzi mnou a zbabelými zradcami.

Zo všetkého najťažšie pre mňa však bolo hľadiť mojej mame do očí, v ktorých som videl bolesť, a nevedieť jej dať žiadnu odpoveď na to, prečo som tieto zločiny spáchal, keď ma takého nevychovala.

Mojim hlavným motívom prelomiť mlčanie nebol ten, aby som dostal svojich bývalých kumpánov do väzenia, nakoľko vo

väčšine prípadov už boli skutky voči nim premlčané, ale aby som sa konečne sám vysporiadal s mojou temnou minulosťou. To, ako sa vysporiadali niektorí dozoroví prokurátori s obvi-
neniami vyšetrovateľov voči iným osobám (mojim bývalým kumpánom) je príbeh, ktorý sa určite zapíše do dejín slovenskej kriminality.

Mikuláš Černák

ÚVOD

V procese vyšetrovania trestnej činnosti môže dochádzať k nepriaznivým situáciám, ktoré sú spôsobené nesprávnym postupom orgánov činných v trestnom konaní. Prejavuje sa to snahou dosiahnuť, či už pravdivé, alebo nepravdivé priznanie podozrivého alebo obvineného, a to za akýchkoľvek podmienok. K zamedzeniu takýchto situácií je potrebné postupovať v súlade so zákonom a zásadami trestného konania.

Táto knižná publikácia prináša verejnosti šokujúce odhalenia zo zákulisia vyšetrovania trestných činov spáchaných v deväťdesiatych rokoch minulého storočia organizovanou skupinou tzv. „Černákovci“. V súčasnosti existuje množstvo verejných diskusií, ktorých nosnou témou je práve problematika používania resp. nadužívania inštitútu spolupracujúceho obvineného tzv. „kajúcnika“ a falošných svedectiev, ako nástroja na usvedčenie konkrétnych páchatelov častokrát výmenou za absolútnu beztrestnosť. Táto problematika sa týka ako minulosti, tak aj súčasnosti, keď sa objavujú nové poznatky o pokračovaní v tomto trende na hrane zákona, ktorý zapustil svoje korene už v období, keď bol zriadený vyšetrovací tím na odhaľovanie a objasňovanie trestnej činnosti páchanej organizovanou skupinou tzv. „Černákovci“. K zriadeniu tohto tímu došlo krátko po tom, ako sa Mikuláš Černák a Ján Kán v roku 1997 prihlásili na políciu a neskôr boli vzatí do väzby.

Kniha reflektuje na známy výrok Mikuláša Černáka „Z ôsmym vrahom urobili svedkov, aby usvedčili jedného Černáka“

a približuje, kedy, akým spôsobom a za pomoci ktorých konkrétnych osôb sa z vrahov, páchajúcich tú najzávažnejšiu trestnú činnosť namierenú proti životu a zdraviu, stali svedkovia. Poukazujeme na s touto témou súvisiace verejné vyjadrenia prominentných advokátov, ktorí sa stali obeťami obchodovania s dôkazmi, ako aj na vyjadrenia tých, ktorí dnes bojujú za právny štát a to z titulu ich osobných negatívnych skúseností s postupom orgánov činných v trestnom konaní počas prípravného konania a konania pred súdom.

Venujeme sa tomuto spôsobu vyšetrovania a potencionálnej hrozbe, súvisiacej so štedrosťou vyšetrovateľov pri zabezpečovaní beztrestnosti spolupáchateľom trestných činov aj z psychologického hľadiska. Odborníci z oblasti advokácie sa dnes k nadužívaniu inštitútu spolupracujúceho obvineného tzv. „kajúcnika“ vyjadrujú mimoriadne kriticky, nakoľko v prípade, ak je rozdiel medzi hroziacim trestom a trestom, ktorý je následne spolupracujúcemu obvinenému uložený, enormný, tak sa priamo úmerne zvyšuje riziko toho, že výpovede učinené týmito obvinenými budú nepravdivé. Následkom toho dochádza k absolútnej nespravodlivosti v trestnom konaní a porušovaní práv obvinených, ktorí sú usvedčovaní a odsúdení na základe nepravdivých tvrdení alebo poloprávd.

Pozornosť je upriamená aj na závery znaleckých posudkov a spôsob, akým sa vykonávalo znalecké dokazovanie v čase, keď sa na Okresnom súde v Prešove rozhodovalo o vine a treste pre Mikuláša Černáka, pričom toto neštandardne vykonané znalecké dokazovanie malo zásadný vplyv na výšku trestu, ktorý mu bol uložený.

„Cieľom tejto knihy nie je ospravedlňovať moje zločiny, ktoré som v 90. rokoch spáchal, a ani ma z týchto zločinov vyviňovať. Ja sám som sa po sedemnástich rokoch mlčania rozhodol priznať

k svojej temnej minulosti. Táto kniha dáva čitateľovi iný pohľad. Prinášame vám v nej prehľad faktov a dôkazov o tom, kam až boli schopní zájsť tí, ktorí majú zabezpečiť právo na spravodlivý proces každému občanovi v tomto štáte. S touto knihou prinášame čitateľovi aj obraz toho, ako sa niektorí vyšetrovatelia a prokurátori, ktorí riešili moje kauzy, postavili do role sudcov, keď z vrahov urobili svedkov..“

Mikuláš Černák

1 ZATKNUTIE

„Najviac ma mrzí, že som nezmeškal ten vlak, ktorý ma odviezol k organizovanému zločinu.“

Mikuláš Černák

Písal sa 17. december roku 1997. Ubehlo len osem dní odo dňa, keď Mikuláš Černák (ďalej len „Miki“) oslávil svoje 31. narodeniny. Krátky shot z tejto veľkolepej oslavy završenej ohňostrojom sa objavil aj v spravodajskej relácii toho času najsledovanejšej slovenskej televízie. V tento deň bol vydaný zatýkací rozkaz na tri podozrivé osoby, ktorými boli Miki, Ján Kán a Miloš Kaštan. O dva dni neskôr sa pred Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici dobrovoľne dostavili dve z troch hierarchicky najvyššie postavených osôb v rámci organizovanej skupiny, ktorá sa vyznačuje horizontálnou organizačnou štruktúrou a ktorej sa budeme venovať v ďalšej kapitole. V elegantných dlhých kabátoch, aké sa nosili v najvyššej spoločnosti, sa prišli prihlásiť na políciu. Treťou hľadanou osobou, po ktorej bolo vyhlásené celoštátne pátranie, bol Miloš Kaštan. Ten sa však prihlásiť neprišiel.

„V jednom byte v Banskej Bystrici, časť Uhlisko, sme s Janom Kánom a Milošom Kaštanom uvažovali nad stratégiou a preberali sme, ako budeme v tejto situácii ďalej postupovať. Neskôr za nami prišiel aj JUDr. Gereg. Z najvyšších miest sme mali prísľub, že do väzby nepôjdeme, ale je potrebné pred voľbami navodiť

v očiach verejnosti dojem, že sa proti organizovanej kriminalite vedie boj, nakoľko v tom čase bol každý týždeň zastrelený nejaký mafián a pravidelne vybuchovali na ulici autá. Pre istotu som si na byte ešte raz tento prísľub telefonicky overil u vysokopostaveného štátneho úradníka Ministerstva vnútra SR. Ten mi do telefónu potvrdil, že nebudeme vzatí do väzby. Na druhý deň ráno sme sa teda išli prihlásiť na políciu. Predtým sme sa však dohodli na tom, že tam zavoláme redaktorov z TV Markíza, aby prišli natočiť o tom shot, keďže bolo po nás vyhlásené pátranie. Na najvyšších miestach si však zabezpečili svedka – podvodníka Vladimíra Rybárika z Púchova, ktorý bol ochotný dosvedčiť, že sme ho vydierali. Údajne sme mu mali násilím previesť paneláreň v Púchove.“

Mikuláš Černák

Pred budovou polície stoja dve osoby – Miki a Ján Kán. Na dlhom kašmírovom kabáte ťavej farby, ktorý mal na sebe Miki v ten deň oblečený, sa objavilo červené svetielko.

„Bezpečnostný analytik a pseudoredaktor Žitný si všimol červené svetielko na mojom kabáte. Domyslel si tak príbeh o mojej plánovanej likvidácii, a tak sa po tejto udalosti a na základe tejto skutočnosti verejne vyjadril, že som podľa neho vedel, že nebudem chránený, a preto som zavolať Dušana Valka, ktorý v tom čase pôsobil ako regionálny spravodajca Markízy v Banskej Bystrici. Ten následne zavolať Martina Lengyela, ktorý bol v tom čase reportérom dnes už zaniknutého rádia Twist, a prišli za mnou. Podľa Žitného slov som chcel mať okolo seba živé štíty, aby ma nemohli zastreliť. Svetielko na mojom kabáte si teda Žitný vysvetlil po svojom. Jeho fantázia zašla až tak ďaleko, že tvrdil, že som sa chcel ísť do basy schovať, aby som si zachránil život.“

Mikuláš Černák

Nevieme, akou analýzou dospel Žitný k takýmto dramatickým a vyhroteným záverom, pravdou však je, že svetielko na Mikiho kabáte pochádzalo z kamery, ktorá ho snímala, a nie z lasera akéhosi ostreľovača, ktorý mal na Mikiho zálusk. Táto Žitného fantázia neostala u Mikiho bez povšimnutia a jeho reakcia nenechala na seba dlho čakať.

„Určite by som sa išiel schovať v tom čase dobrovoľne do Leopoldovskej väznice, keď som mal 100 miliónov Sk v hotovosti a ďalších 100 miliónov Sk investovaných v nehnuteľnostiach a mohol som si kúpiť ostrov niekde, kde by som si užíval dodnes slobodu a slnečné pláže a nie Leopoldovskú chladnú celu...“

Mikuláš Černák

Mikiho nechcel zo strachu nikto zatknúť. Aj vyšetrovateľ sa zdráhal a bolo očividné, že bol zaskočený, keď uvidel dvoch mocných mužov podsvetia stáť na chodbe polície priamo oproti nemu. Zdalo sa, že si nie je úplne istý, ako má postupovať, i keď postup v takejto situácii mu bol veľmi dobre známy. Reč je o vyšetrovateľovi Jozefovi Kováčikovi, ktorý sa s odstupom času vyjadril, že to bola „hanba ako hrom“. Miki bol vtedy v pátraní, ale sám prišiel na Krajské riaditeľstvo polície do Banskej Bystrice. Kováčikovi zatelefonoval riaditeľ, že tam má Černáka a má si s ním urobiť poriadok. Potreboval auto, na čo dostal žigulíka. Miki čakal s Kánom, vonku bol Peter Šipula. Navzájom sa poznali. Miki sa na neho podľa jeho slov divne pozrel, vytrčil ruky a povedal: „Dajte mi putá.“ Vyšetrovateľ mu na to odvetil: „Pán Černák, veď ste prišli dobrovoľne.“

„Napokon sa pán vyšetrovateľ Kováčik predsa len musel pochlapiť a takpovediac nás posadiť do auta, i keď sme sa nevzpie-rali ani nijako neoponovali, ale práve naopak, sami sme trvali

na tom, aby nás odviezol sám vyšetrovateľ na svojom služobnom aute. Všetci sme teda nasadli do tzv. žigulíka s výkonom 44 kW a maximálnou rýchlosťou 140 km/h. Ten sa horko ťažko pohýnal z miesta, keďže v ňom sedel Jano Kán, ktorý toho času vážil 140 kilogramov, a ja s mojou 110 kg hmotnosťou. Išlo o jedno z historicky najkomickejších zatýkaní dvoch mafiánov, o ktorých len deň predtým médiá vyhlasovali, že sú po zuby ozbrojení a nebezpeční.“

Mikuláš Černák

Dôvodom, prečo sa títo muži, ktorí by určite boli rýchlo našli aj iný efektívnejší spôsob, ako sa vyhnúť trestnému stíhaniu, vydali dobrovoľne do rúk policajtom, bol príslub vysoko postavených politikov, že obmedzenie ich slobody bude trvať iba pár dní a dostanú sa opäť na slobodu.

„Samozrejme, že som slepo dôveroval tým, o ktorých som si myslel, že budú držať slovo tak, ako som držal slovo ja, keď som s nimi dohodol nejaký obchod. Sám vtedajší premiér Vladimír Mečiar sa však v roku 2010 v jednom rozhovore (denník SME zo dňa 30.11.2010 – Ten, čo dostal doživotie) priznal, že: ‚Nikto nechcel podpísať zatykač na Černáka. Aj minister vnútra prišiel za mnou a pýtal sa, čo má robiť. Pokyn na zatknutie som dal ja.‘“¹

Mikuláš Černák

¹ Mikuláš Černák s ministrom vnútra Gustávom Krajčim poklepali základný kameň pri stavbe Okresného úradu v Krupine, nakoľko túto štátnu zákazku dostala Mikiho stavebná firma Renox v roku 1997 priamo od Ministerstva vnútra SR.